

Jonathan

BRUNO VANDEN
BROECKE & VALENTIJN
DHAENENS / KVS

Zorgwekkende zorg, zouteloos theater

Johan Thielemans

Gezien op 05 september 2020
KVS Brussel

Theater in coronatijden, in openlucht in het hart van Brussel, een schouwburg, de KVS, die zich niet laat muilkorven door een onzichtbaar virus. Mooi zo, denk je dan. Minder mooi is de voorstelling 'Jonathan'. Bruno Vanden Broecke en Valentijn Dhaenens schreven de tekst samen in de voorbije weken. Ze voegden aan de coronatoestand een sciencefiction element toe. Maar echt theater wordt het niet.

06 SEPTEMBER 2020

Als publiek maken we in 'Jonathan' de uitvaart van Claudine mee. Ze is in een zorginstelling gestorven. Alleen. Haar zoon had natuurlijk geen bezoekrecht. Ze had enkel het gezelschap van een zorgrobot. In hun gesprekken blijkt dat de zoon onvruchtbaar was, het grote geheim van de familie. De voorstelling sluit wrang af: de robot – die om het even welke stem kan aannemen – neemt de rol van de afwezige zoon op zich. Uit medelijden wurgt hij de stervende vrouw.

Deze laatste informatie is het dramatische hoogtepunt. Op de uitvaartdienst verneemt de zoon uit de mond van de robot wat er zich precies heeft afgespeeld. De robot dacht dat hij een goede daad verrichtte, maar nu hij de smart van de zoon ziet, wellen blijkbaar sterke schuldgevoelens op want de robot pleegt zelfmoord: een machine met gevoelens.

De tekst speelt op de verwarring bij de relatie van een robot met twee levende wezens (moeder en zoon) en zoekt de doordringbare grenzen op tussen beiden. Willen de schrijvers ons doen gruwen van een ontmenselijke toekomst?

Zo'n scenario heeft een goede tekst nodig. Dat is het eerste punt waarop de voorstelling niet voldoet. De inleiding is te lang, want niet pakkend, of poëtisch, gevoelig of puntig. Het duurt veel te lang, al duurt het stuk maar een uur, tot er iets aan de banaliteit van de woorden ontstijgt. Als ik de korte inhoud opschrijf, lijkt het een gegeven vol hevige emoties, gedragen door een diepe ironie. Maar in de uitwerking is dit niet spannend, en zeker niet verontrustend, laat staan

beklijvend . In het programmaboekje zie ik een lijst van namen die bedankt worden – waaronder collega schrijvers zoals Peter De Graef en Jan Eelen . Gezien het magere resultaat lijkt die lijst bijna lachwekkend.

De spelers kunnen dat niet goed maken. Bruno Vanden Broecke speelt een oppervlakkig naturel. Deze vorm van ‘authenticiteit’ – ‘dicht bij de acteur blijven’ levert alleen maar oppervlakkigheid op. De half- komische toon komt het gegeven niet ten goede. Het gaat om een uitvaart en het lijkt alsof Vanden Broecke zulk een ceremonie nog nooit heeft meegemaakt. Valentijn Dhaenens spreekt zoals een robot. Dat zou boeiend zijn als de informatie ons op het puntje van onze stoel zou doen zitten. Niet dus. Zijn replieken zijn niet meer dan een slecht getimed running gag.

Je denkt hierbij dat het mooi is om de coronatragedie te lijf te gaan met creativiteit . Maar waarom daagt dit coronatheater de spelers niet uit ? Ze hebben toch alle tijd gehad om diep te graven in hun acteurswezen. Deze voorstelling is niet meer dan een soort eerste lezing . Te weinig dus. Het echte theaterwerk zou voor de uitvoerders nu pas moeten beginnen.

Het enige lichtpunt is de manier waarop het publiek de ruimte verlaat. Je loopt de lege theaterzaal binnen, en daar staat dan een zorgvuldige collectie aan uilen en uiltjes in een mooie kast. Dat is het enige moment van eerlijke theatrale verwondering.